

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการศึกษา

การเสนอแนะความคิดในการอนุรักษ์หมู่บ้านพระเพลิงนี้พบว่า เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม ประเพณี วัฒนธรรมและความเชื่อ และวิถีชีวิตของชุมชน ทำให้ทราบถึงกายภาพที่ปรากฏอยู่เป็นเอกลักษณ์ที่มีคุณค่าของชุมชนจนปัจจุบัน ดังนั้นแนวความคิดในการอนุรักษ์จึงเป็นการส่งเสริมที่จะให้เกิดกิจกรรม ประเพณี วัฒนธรรมและความเชื่อ ที่เกี่ยวเนื่องกับวิถีชีวิต เพื่อชุมชนเกิดการใช้งานจริงในพื้นที่เดิม ส่งเสริมกายภาพให้โดดเด่น รวมถึงการกำหนดมาตรการจัดการชุมชน โดยเป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐและท้องถิ่น ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. แนวความคิดในการอนุรักษ์ชุมชนหมู่บ้านพระเพลิง

เป็นแนวความคิดที่ครอบคลุมการอนุรักษ์เอกลักษณ์และคุณค่าของชุมชนทั้งที่แตะต้องได้(Tangible) และแตะต้องไม่ได้ (Intangible) เพื่อให้ชุมชนได้มีการเห็นคุณค่าและทำความเข้าใจเบื้องต้นในการอนุรักษ์และพัฒนา เป็นการศึกษาเบื้องต้นถึงความสำคัญเกี่ยวกับพื้นที่ เพื่อให้เกิดความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการอนุรักษ์ร่วมกันทั้งภาครัฐและท้องถิ่น โดยมีการนำเสนอแนะความคิดในเรื่องต่างๆ ร่วมกันดังนี้

- การส่งเสริมคุณค่าทางด้านรูปแบบประเพณี วัฒนธรรมและความเชื่อ
- การส่งเสริมคุณค่าทางด้านความสัมพันธ์
- การส่งเสริมคุณค่าทางด้านกายภาพ
- การควบคุมการพัฒนา และการกำหนดทิศทางการพัฒนาของชุมชน

2. แนวความคิดในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมชุมชนหมู่บ้านพระเพลิง

แนวความคิดที่ต้องการป้องกัน ปรับปรุง ซ่อมแซม และการควบคุม สถาปัตยกรรมในชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์และมีคุณค่า โดยที่ยังมีการอาศัยอยู่ในเรือนไท-โคราช การอนุรักษ์จะต้องเข้าไปแตะต้องตัวอาคารน้อยที่สุด และให้สามารถใช้งานได้จริงบนพื้นฐานของรูปแบบวิถีชีวิตเดิม เพราะสถาปัตยกรรมจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ใช้ได้ หรือแม้แต่การออกแบบโดยไม่คำนึงถึงวิถีชีวิตก็อาจจะทำให้พื้นที่นั้นๆ ไม่ตอบสนองการใช้อย่างเหมาะสม แนวความคิดในการอนุรักษ์กายภาพของเรือนไท-โคราช คือ

- การปรับปรุงและซ่อมแซมอาคารที่อยู่ในปัจจุบัน
- การกำหนดเกณฑ์หรือรูปแบบที่จะเกิดขึ้น

นอกจากนี้แล้วผังชุมชน ก็เป็นกายภาพที่สำคัญ เพราะมีความเป็นเอกลักษณ์และซ่อนความหมายต่างๆ ไว้มากมายบนพื้นที่ของชุมชน แผนการในการอนุรักษ์ผังชุมชนหมู่บ้านพระเพลิง ก็คือ การส่งเสริมพื้นที่ต่างๆ ให้ชัดเจนเพื่อรองรับกิจกรรมและส่งเสริมวิถีชีวิตให้เกิดเป็นความสัมพันธ์ในชุมชนและครัวเรือน

3. แนวความคิดในการจัดการอนุรักษ์ชุมชนหมู่บ้านพระเพลิง

แนวความคิดในการจัดการอนุรักษ์หมู่บ้านพระเพลิง เป็นการวางแนวทางหรือนโยบายต่างๆ เพื่อให้สามารถดำเนินการอนุรักษ์ต่อไปได้ในอนาคต และต้องเป็นแนวทางที่ยั่งยืน คือ ดำเนินการได้เองด้วยชุมชนหรือหน่วยงานท้องถิ่นที่มีการเลือกขึ้นมาโดยเห็นชอบจากคนในชุมชน เกณฑ์ในการดำเนินการมีดังนี้

1. การอนุรักษ์และปรับปรุงจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของคนในท้องถิ่น
2. ชุมชนหมู่บ้านพระเพลิง เป็นชุมชนที่อยู่อาศัย ที่เกิดจากการรวมกลุ่มกัน ดังนั้นการอนุรักษ์จำเป็นต้องมองถึงความสัมพันธ์ภายในชุมชนที่เกิดขึ้นด้วย ภายใต้วัฒนธรรมเดิมของชุมชนและให้คงความเป็นชุมชนที่อยู่อาศัยต่อไป
3. การบริหารและการจัดการอนุรักษ์เป็นเรื่องที่หลายฝ่ายต้องช่วยกันประสานความร่วมมือ จึงต้องทำความเข้าใจระหว่างแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องเกิดเข้าใจร่วมกัน
4. การดูแลอนุรักษ์และจัดการชุมชนหมู่บ้านพระเพลิงในระยะยาว ควรให้ชุมชนเป็นผู้ดูแล

4. แนวทางในการปฏิบัติ

เพื่อให้ข้อเสนอแนะแนวทางต่างๆ ตามการศึกษาของหมู่บ้านพระเพลิง เป็นผลปฏิบัติจริงได้ จึงต้องอาศัยปัจจัยในการจัดการและการดำเนินการด้านงบประมาณ ซึ่งจะอาศัยแผนพัฒนาของจังหวัด(Agenda 21) เป็นการส่งเสริมในการดำเนินการ เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้ในความเป็นจริง โดยมีผู้เกี่ยวข้องด้วยหลายหน่วยงานในจังหวัดที่มีหน้าที่รับผิดชอบและจัดการ โดยแยกหน่วยงานรับผิดชอบต่างๆ ในการนำแผนการและนโยบายที่เสนอแนะไปปฏิบัติ คือ

- พื้นที่กรณีศึกษาอยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลอำเภอปักธงชัย และองค์การบริหารส่วนตำบลนอกเป็นผู้ดูแล รับผิดชอบและดำเนินการเสนอหรือยื่นแผนการและนโยบายต่างๆ เสนอของงบประมาณจากเทศบาลนครนครราชสีมา

- ชุมชนท้องถิ่น เมื่อจัดตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนแล้ว มีหน้าที่ในการเสนอความเห็น และตรวจสอบแผนการหรือนโยบายต่างๆ ที่เห็นควรได้รับการยินยอมหรือเห็นชอบจากชุมชนจริงๆ เพื่อนำไปปฏิบัติ นอกจากนี้แล้วการปฏิบัติการเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนหมู่บ้านพระเพลิง ได้สรุปแนวทางการปฏิบัติดังนี้

1. จำกัดขนาดและสัดส่วนของเรือนและชุมชนตามลักษณะของชุมชนเดิม โดยการกำหนดการใช้งานและรูปร่างของเรือน
2. จำกัดขนาดความกว้างของถนนเพื่อให้เหมาะสม มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ยังไม่เป็นการสร้างปัญหาให้กับชุมชนในอนาคต
3. จัดมาตรการความเข้มในการกำกับดูแลพื้นที่ของชุมชนทั้งในแง่การใช้ที่ดิน การก่อสร้าง และการควบคุมสภาพแวดล้อม
4. สนับสนุนให้เกิดกิจกรรมทางการศึกษาเกี่ยวกับชุมชน โดยมีหน่วยงานของรัฐเสนอและแนะนำวิธีการศึกษา และให้ความรู้กับผู้มาเยี่ยมชมเพื่อเกิดความรู้และความสนใจกับชุมชนมากขึ้น
5. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในท้องถิ่น ตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นและชุมชน คุณค่าของการอนุรักษ์เอกลักษณ์และการพัฒนาต่อไปในอนาคต

6.2 การสานต่อโครงการ

จากผลสรุปการศึกษา จนถึงความเข้าใจของคุณค่าและเอกลักษณ์ ซึ่งทำให้เกิดเป็นแนวความคิดในการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนหมู่บ้านพระเพลิง โดยเป็นการรวบรวมแนวทางการดำรงชีวิตและความต้องการของชุมชนเสนอแนวความคิด โดยมีเทศบาลนครนครราชสีมาเป็นผู้ให้การสนับสนุน แนวความคิดดังกล่าวในการทำงานขั้นต่อไป เมื่อได้แนวคิด และการเตรียมความพร้อมขององค์กรภายในชุมชนแล้ว ก็คือ การลงมือปฏิบัติ และนำผลที่ได้จากการปฏิบัติ มาศึกษาข้อดี-ข้อเสียตลอดจน เป็นแนวทางไปสู่การอนุรักษ์ชุมชนอื่นๆ ในภาคอีสาน เพื่อดำเนินการอนุรักษ์โดยแนวทางการความต้องการของชุมชนต่อไป

สืบเนื่องมาจากการจัดทำแนวความคิดในการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนหมู่บ้านพระเพลิง พบว่า การที่จะพัฒนาชุมชนให้เกิดความยั่งยืน ต้องมีการศึกษาประวัติศาสตร์ ความเป็นอยู่และการดำรงชีวิตของชุมชน ถือเป็นพื้นฐานของการเติบโต ภายใต้ธรรมชาติ และข้อตกลงของชุมชน โดยไม่มีปัจจัยใดๆ มาข้องเกี่ยว ชุมชนจะมีกลไกที่คอยควบคุม อันเป็นสิ่งที่ช่วยให้เอกลักษณ์ของชุมชนดำเนินต่อไปอย่างยั่งยืน

ดังนั้นแล้ว นอกจากกายภาพที่จะต้องพัฒนาแล้ว วิถีชีวิตก็เป็นสิ่งที่หล่อเลี้ยงให้กายภาพดำรงอยู่ แนวความคิดที่จะตอบสนองชุมชนได้ ต้องเป็นแนวคิดที่มีความเชื่อมโยงกับวิถีชีวิต เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการพัฒนาที่ไม่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต และที่สำคัญคือ การทำลายคุณค่าและเอกลักษณ์ของชุมชน การศึกษาเพื่อเสนอแนวความคิดในการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชน ในแนวทางการความต้องการของชุมชน ที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน มีขั้นตอนและองค์ประกอบในการดำเนินการ 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาประวัติศาสตร์ของพื้นที่

ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชุมชน เป็นเสมือนเรื่องราวที่ทำให้ผู้ศึกษามองภาพรวมของชุมชนได้ ก่อนที่จะเข้าไปในพื้นที่ของชุมชนใดๆ และยังสามารเชื่อมโยงพื้นที่ กับพื้นที่สำคัญต่างๆ เช่น สถานที่สำคัญในอำเภอ หรือจังหวัด รวมถึงการไม่มองข้ามเรื่องราวประเพณี วัฒนธรรมและความเชื่อ ที่มีมาตั้งแต่อดีต จนชาติกิจกรรมที่ปฏิบัติ เหล่านี้ การมองภาพรวมของชุมชน ทำให้เกิดความเข้าใจถึงรายละเอียดความสำคัญที่ปรากฏอยู่ โดยมีวิถีชีวิตเป็นกลไกควบคุม และดำเนินอยู่ จนเกิดลักษณะที่มีคุณค่าและเอกลักษณ์เฉพาะแต่ละชุมชน

คนในชุมชน เป็นทรัพยากรที่สำคัญในการทำให้ชุมชนดำเนินอยู่ มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ร่วมกับธรรมชาติของพื้นที่ เกิดการแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อให้สามารถอยู่ได้อย่างบายร่วมกับธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลง กลายเป็นภูมิปัญญาเฉพาะชุมชนแต่ละแห่ง การคลี่คลายปัญหาในการดำรงอยู่นั้น มีความแตกต่างในแต่ละชุมชนแสดงออกด้วยรูปแบบที่อยู่อาศัย หรือผังชุมชนที่มีการผสมของรูปแบบประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อร่วมด้วย

ความสัมพันธ์ของชุมชน จะเกิดขึ้นจากการดำรงชีวิตที่ค่อยเป็นไปค่อยไป ตามธรรมชาติของการอยู่อาศัย เริ่มต้นจากภายในครอบครัว ขยายผลไปสู่ชุมชนจากกิจกรรมวิถีชีวิตของชุมชน เช่น กิจกรรมงานบุญ กิจกรรมงานศพ กิจกรรมงานประจำปีต่าง กิจกรรมร่วมแรงร่วมใจจะช่วยสานความสัมพันธ์ของชุมชน ระหว่างครัวเรือนและระหว่างชุมชนแต่ละชุมชน ความสัมพันธ์เหล่านี้จะช่วยกันรักษาความเป็นชุมชน ได้ด้วยความรู้สึกว่าเป็น"คนบ้านเดียวกัน"

การศึกษาประวัติศาสตร์ของชุมชน เป็นเสมือนการอ่านความเป็นมาของชุมชน วิธีการดำรงชีวิตของชุมชน ประเพณี วัฒนธรรมและความเชื่อ รวมถึงภูมิปัญญาของชุมชน ในการแก้ปัญหาและอยู่ร่วมกับธรรมชาติทั้งหมดนี้จะทำให้ผู้ศึกษาทราบวิธีการที่จะเข้าไปสู่ชุมชน และศึกษาถึงคุณค่าทางด้านต่างๆ ในภาพรวม เพื่อ

กระตุ้นให้เกิดความเป็นหนึ่งเดียวในการสร้างเข้มแข็ง โดยใช้ความสัมพันธ์ที่มีอยู่ส่งเสริมได้ง่าย และถือเป็นจิตใจที่มีความผูกพันกับพื้นที่ มีความพร้อมในการร่วมมือเพื่อพัฒนาพื้นที่ที่ทุกคนเรียกว่า “บ้าน”

2. การศึกษากายภาพที่ตั้ง

ในการเลือกที่ตั้งมีหลายเหตุผล และความต้อง จากประวัติศาสตร์ของพื้นที่ให้ทราบถึงความต้องการทางจิตใจและร่างกาย ชุมชนที่มีเอกลักษณ์ในการอยู่อาศัย จะมีกายภาพที่ตั้งที่มีลักษณะโดดเด่น เนื่องจากต้องตอบสนองวิถีชีวิตและกิจกรรมของชุมชน ส่งผลให้ชุมชนเหล่านั้นเกิดกายภาพที่ตั้งมีลักษณะเฉพาะองค์ประกอบต่างๆ เช่น ลานกลางบ้าน เพื่อทำกิจกรรมส่วนรวมของชุมชน หรือพื้นที่ทำกิจกรรมเฉพาะซึ่งจะเกิดกับชุมชนเท่านั้น

กายภาพที่ตั้งเป็นผลมาจากรูปแบบประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อ การศึกษาทั้ง 2 จะสามารถหาคำตอบจากการศึกษาทั้ง 2 แหล่งได้ การอนุรักษ์และพัฒนาเพื่อรักษาคุณค่าที่เป็นเอกลักษณ์ทางกายภาพ นอกจากจะพัฒนาให้มีความสะดวกสบายและทันสมัยให้ใช้งานได้แล้ว ต้องตอบสนองวิถีชีวิต และกิจกรรมที่เกิดขึ้น เพื่อให้การอนุรักษ์และพัฒนากายภาพเป็นการส่งเสริมกิจกรรมด้วย

ดังนั้น การเสนอแนวความคิดในการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชน กายภาพที่ตั้งเป็นเพียงสิ่งที่ส่งเสริมให้เกิดภาพลักษณ์ ที่ตอบสนองกิจกรรมและความสัมพันธ์ของชุมชน หากพัฒนาโดยไม่คำนึงถึงวิถีชีวิตและกิจกรรม ความขัดแย้งจะส่งผลให้เกิดปัญหาปรากฏในอนาคต และการทำลายคุณค่าของพื้นที่ไม่รู้ตัว

3. การส่งเสริม สร้างแรงจูงใจ และความเข้าใจชุมชน

การเสนอแนวความคิดในการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนให้เกิดผล และสามารถนำผลนั้นไปปฏิบัติหรือดำเนินการต่อไปในอนาคต จำต้องได้รับการสนับสนุนจากคนในชุมชนให้สามารถดำเนินแผนการนั้นได้ เพราะการทำงานต้องร่วมกันหลายฝ่าย จะต้องอยู่บนพื้นฐานเดียวกัน คือ ความต้องการพัฒนา แต่ด้วยแนวการพัฒนาอาจมีหลายวิธีการ ทำให้เกิดความไม่เข้าใจกันได้ เมื่อจำนวนคนในชุมชนมีการรวมกลุ่มแบ่งตามความสนใจ อาชีพ ความถนัด จะช่วยสร้างแรงจูงใจในการทำงานร่วมกับองค์กรของภาครัฐ และง่ายต่อการส่งเสริมให้ผู้เชี่ยวชาญมาทำความเข้าใจและให้ความรู้กับชุมชน ซึ่งการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อเตรียมความพร้อมทำงานร่วมกับคนนอก มีแนวทางดังนี้

- การทำความเข้าใจกับชุมชน ถือเป็นอันดับแรกสำหรับการทำงาน เพราะชุมชนเป็นคนที่รับผลของการกระทำ และเป็นผู้ให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ดังนั้นแล้ว การทำความเข้าใจกับชุมชนจะทำให้ง่ายในการทำงานและเก็บข้อมูล

- การสร้างแรงจูงใจ อาจเป็นการแบ่งกลุ่มเพื่อสร้างกิจกรรม ที่มีอยู่ในชุมชนให้โดดเด่น และรู้สึกที่ตนเองมีส่วนสำคัญในการให้กิจกรรมและชุมชนดำเนินไปได้ และให้มีส่วนในการรับผิดชอบในการวางแผนหรือนโยบายต่างๆ รวมทั้งตั้งตัวแทนแต่ละกลุ่มอาจได้ร่วมในการออกความคิดเห็น

- การส่งเสริม กิจกรรมต่างๆ และองค์กรที่เกิดขึ้นเป็นเสมือนสิ่งเชื่อมโยงระหว่างคนนอกชุมชนและคนในชุมชน เพราะการพัฒนาชุมชนนอกจากกายภาพโดยรวมแล้ว ยังมีเรื่องที่เป็นสถาปัตยกรรมของชุมชน การผานความร่วมมือของเจ้าของเรือน และผู้ที่จะพัฒนา ต้องทำความเข้าใจให้ผู้ใช้เรือนได้รับประโยชน์สูงสุด

ดังนั้น การมองภาพของชุมชนจะมองเพื่อให้ชุมชนพัฒนาโดยไม่เข้าใจว่าทำไมต้องเก็บของเก่าไว้ หรือสร้างใหม่เหมือนกับชุมชนอื่น องค์กรของรัฐมีหน้าที่จะเสนอแผนโดยเป็นการแนะนำให้ชุมชนเกิดความรู้สึกรัก

และเข้าใจคุณค่าของชุมชนตนเอง สิ่งเหล่านี้จะต้องมีตัวผสมผสานโดยผ่านการส่งเสริม การสร้างแรงจูงใจ และความเข้าใจกับชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีรากฐานที่แข็งแรง พร้อมจะปฏิบัติตามแผน หรือนโยบายได้อย่างยั่งยืน

4. การประชาสัมพันธ์

การดำเนินการและลงมือปฏิบัติ ต้องอาศัยความร่วมมือของคนหลายๆ ฝ่ายเพื่อช่วยกันระดมความคิดเห็นต่างๆ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่ที่จะทำการอนุรักษ์ แบ่งกลุ่มคนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มคนในท้องถิ่น และผู้เชี่ยวชาญหรือประชาชนทั่วไป ดังนั้นการประชาสัมพันธ์จึงต้องมุ่งเน้นที่คน 2 กลุ่ม

- คนในท้องถิ่น เพื่อกระตุ้นช่วยให้คนในชุมชนร่วมมือในการทำงาน ออกความคิดเห็น บอกหรือแสดงปัญหา และวิธีการแก้ปัญหา เพื่อช่วยมิให้มองข้ามถึงปัจจัยเล็กน้อยได้

- ผู้เชี่ยวชาญหรือประชาชนทั่วไป เพื่อให้เกิดความสนใจกับชุมชน และสร้างกำลังใจกับคนในชุมชน เพราะความสนใจเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญ เป็นการประชาสัมพันธ์ให้เห็นเป็นตัวอย่างกับชุมชนอื่นๆ นำไปใช้ และแสดงถึงคุณค่าของชุมชนเหล่านั้น นอกจากนี้ กลุ่มคนเหล่านี้จะทำให้เกิดมุมมองที่หลากหลาย และมีความคิดเห็นที่แตกต่าง เป็นความรู้ และคำแนะนำที่สามารถนำไปใช้ได้

ชุมชนเองก็จะมีกิจกรรมระหว่างชุมชนอื่นๆ อยู่แล้ว การจัดแสดงและประชาสัมพันธ์ก็จะนำคนมาร่วมสืบทอดกิจกรรมนั้นๆ จะทำให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ ถึงต้นแบบของประวัติศาสตร์ของจังหวัดมากขึ้น เกิดความรู้สึกร่วมกันว่า เราคือ "คนบ้านเดียวกันมากขึ้น"

5. องค์กรของเทศบาลสนับสนุน

แนวความคิดของชุมชนไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้หากไม่ได้รับการสนับสนุนขององค์กรของเทศบาล แม้ว่าชุมชนจะเกิดองค์กรเพื่อพัฒนาและก็ตาม ดังที่เทศบาลนครนครราชสีมา ได้ทำการวางแนวทางการพัฒนาที่จะปรับปรุง โดยใช้ชุมชน ดำเนินการด้วยตัวเอง ถือว่าเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน การเตรียมความพร้อมของเทศบาลนครนครราชสีมา ดังนี้

- การวางแผนพัฒนาเมืองโดยเป็นโครงการสมบูรณ์ครอบคลุมทุกๆ ด้าน นำเรื่องภาพลักษณ์ของเมืองเป็นประเด็นหลัก เพื่อให้มีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมืองที่มีความน่าอยู่ทั้งทางด้านศิลปวัฒนธรรม และเศรษฐกิจ

- ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ในเขตเทศบาลที่เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการที่จะเกิดขึ้นกับพื้นที่ต่างๆ เช่น การเตรียมทางเท้า เพื่อสะดวกในการจราจรของคนทั่วไปในการเดินทางเที่ยวในเมือง การเตรียมเลนจักรยาน เพื่อกิจกรรมอนุรักษ์พลังงาน ลดมลพิษ กิจกรรมและวางแผนสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เหล่านี้ จะช่วยสร้างความสามัคคีและแรงจูงใจในการร่วมมือกันของคนทั้งจังหวัด ให้มีความน่าอยู่ต่อการอาศัย และการลงทุนภาคเศรษฐกิจไปพร้อมกัน

- การส่งเสริมประวัติศาสตร์ของเมือง นอกจากการพัฒนากายภาพของเมืองเพียงอย่างเดียว พื้นที่ที่มีความสำคัญหรือปรากฏร่องรอยทางประวัติศาสตร์ของจังหวัด และสามารถเชื่อมโยงกันได้ เทศบาลก็จะทำการอนุรักษ์และพัฒนา ให้เกิดเป็นแหล่งศึกษา และแหล่งท่องเที่ยว ใช้ประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จัก เพื่อให้คนในจังหวัด เกิดความรู้สึกรักแหล่งวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของตนเอง

- การวางนโยบายเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้วยวิธีการให้ชุมชน เสนอแนวคิดหรือวิธีการ ดำรงชีวิตที่มีเอกลักษณ์ให้กับเทศบาล ซึ่งจะมีการประชาสัมพันธ์ และให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ เช่น การให้

ความรู้ คำแนะนำ การทำความเข้าใจ และร่วมวางแผนกับชุมชน โดยให้ชุมชนเป็นผู้ปฏิบัติและติดตามผล เสนอต่อเทศบาล เพื่อประเมิน

สรุปการศึกษา การเสนอแนวความคิดในการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนหมู่บ้านพระเพลิง โดยความต้องการของชุมชน เป็นการศึกษาถึงประวัติศาสตร์ และพื้นหลังของชุมชนเป็นอันดับแรก ทำให้พบคุณค่าและเอกลักษณ์ต่างๆ ที่ปรากฏในพื้นที่ การดำรงชีวิตที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลายาว ทำให้เกิดการพัฒนาและสอดคล้องกับความเชื่อต่างๆ ของชุมชน ผลที่แสดงออกมา คือ กายภาพที่มีลักษณะเฉพาะ สอนองต่อความเชื่อ รูปแบบประเพณี วัฒนธรรม และความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่นั้นๆ

การพัฒนาอย่างต่อเนื่องของชุมชนอย่างค่อยเป็นค่อยไป ทำให้เกิดสังคม ความร่วมมือ ความเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน เหล่านี้ เรียกว่า “ความสัมพันธ์” เป็นสิ่งที่ผลักดันให้ชุมชนเกิดความเป็นหนึ่งเดียว และเมื่อจำต้องมีการติดต่อกับองค์กร หรือบุคคลภายนอก ชุมชนจึงต้องตั้งตัวแทน เพื่อใช้สำหรับติดต่อ สื่อสาร หรือแลกเปลี่ยนสิ่งต่างๆ การที่จะอนุรักษ์และพัฒนาโดยชุมชนเป็นผู้ดำเนินการ และมีองค์กรของรัฐเป็นผู้คอยสนับสนุน จะทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนารูปแบบที่ยั่งยืน นอกจากนี้ยังสามารถรักษามรดกทางวัฒนธรรม ที่แฝงอยู่ในวิถีชีวิตของชุมชน

6.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

จากการศึกษาชุมชนหมู่บ้านพระเพลิงในเรื่องของประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อที่เกิดขึ้นในชุมชน วิถีชีวิต ความสัมพันธ์ ที่ก่อให้เกิดลักษณะสถาปัตยกรรมเฉพาะในท้องถิ่นแล้ว พบว่ายังมีเรื่องราวของชุมชนใกล้เคียงที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน สามารถสังเกตเห็นได้จากกายภาพของชุมชน ดังนั้นจึงเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไปดังนี้

1. การศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างชุมชนต่างๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ใกล้เคียง ว่ามีความเกี่ยวเนื่องกันอย่างไร และเหตุผลที่ทำให้มีลักษณะทางกายภาพที่คล้ายคลึงกัน
2. ด้วยความสัมพันธ์กันในเรื่องของยุ่งข้าวและเรือน ในแบบต่างๆ เช่น ทิศทางการวางของยุ่งข้าว ระยะระหว่างยุ่งข้าวและเรือน เพราะประเพณีวัฒนธรรม และความเชื่อต่างๆ มีความเกี่ยวเนื่องกับการใช้ข้าวสารในการประกอบพิธี ดังนั้น ยุ่งข้าวน่าจะมีความสัมพันธ์ด้วย
3. การศึกษาพัฒนาการของชุมชนอื่นๆ ที่ผ่านการคลี่คลายจากฝีมือช่าง ทำให้เกิดเป็นสถาปัตยกรรมแบบต่างๆ รวมถึงการผสมผสานทางวัฒนธรรมกับคนพื้นถิ่น ที่มีต้นแบบมาจากเรือนไท-โคราช